

Komisyoncunun satıcı adına müşteriden kendi POS cihazıyla yapacağı tahsilatta düzenlenecek belge ve tevkifat yapıp yapılamayacağı ile kendisine ait aracın satışında uygulanacak KDV oranı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-1136
Tarih	23.03.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-1136

23/03/2012

Konu : Komisyoncunun satıcı adına müşteriden kendi POS cihazıyla yapacağı tahsilatta düzenlenecek belge ve tevkifat yapıp yapılamayacağı ile kendisine ait aracın satışında uygulanacak KDV oranı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, araç alım satım işi ile iştigal ettiğiniz belirtilerek, vergi mükellefi olmayan kişilerden yapılan araç alımlarında gider pusulası düzenlenip düzenlenmeyeceği, düzenlenmesi halinde tevkifat yapıp yapılmayacağı ile vergi mükellefi olmayan kişilere ait araçların satışında Kurumunuza ait POS cihazının kullanılması halinde düzenlenecek faturada komisyon tutarına yer verilip verilmeyeceği hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında, kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hüküm altına alınmış olup anılan fıkranın 13 numaralı bendinde esnaf muaflığından yararlananlara mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemelerden hangi oranlarda tevkifat yapılacağı belirlenmiştir.

Bu madde hükmünden de anlaşılacağı üzere, esnaf muaflığı kapsamı dışında kalan, diğer bir ifade ile vergi mükellefi olmayan kişilere yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapılması gerekmemektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1/1'inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, katma değer vergisi oranları, KDV Kanunu'nun 28'inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak yayımlanan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesine ekli I sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 1, II sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 8, bu listelerde yer almayan vergiye tabi işlemler için % 18 olarak tespit edilmiştir.

Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararnamesine ekli I sayılı listenin 9'uncu sırasına göre, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 87.03 tarife pozisyonundaki binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlardan kullanılmış olanlarının teslimi % 1 oranında KDV'ye tabidir.

Buna göre;

- 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesine ekli I sayılı listenin 9'uncu sırasına istinaden 87.03 tarife pozisyonunda yer alan binek otomobillerinden kullanılmış olanlarının satışında % 1 oranında KDV uygulanması gerekmektedir. 87.03 tarife pozisyonunda yer almayan araçların satışında ise %18 oranında KDV hesaplanacaktır.

- Söz konusu araçların satışında, satıcının gerçek usulde KDV mükellefi olmaması halinde, bu satış KDV'ye tabi olmayacaktır.

- Başkasına ait binek otomobillerin satışında teslim satıcı ile aracı arasında gerçekleşmekte olup bu satışlara aracılık edilmesi nedeniyle komisyon vb. adlar altında alınan bedel % 18 oranında KDV'ye tabi olacak ve komisyoncu tarafından beyan edilecektir.

Diğer taraftan, 83 Seri No'lu KDV Genel Tebliği uyarınca komisyoncuya ait POS cihazı kullanılmak suretiyle kredi kartıyla tahsil edilerek banka hesabına geçen, ancak doğrudan aracılık hizmeti verilen şahıs veya firmalara aktarılan mal ve/veya hizmet bedellerinin, aracı firma tarafından ilgili döneme ait katma değer vergisi beyannamesinin "Kredi Kartı ile Tahsil Edilen Teslim ve Hizmet Bedelleri" satırında beyan edilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede, "Kredi Kartı ile Tahsil Edilen Teslim ve Hizmet Bedelleri" ile katma değer vergisi beyanları arasındaki uyumsuzluğun vergi dairesince sorulması durumunda, farklılığın aracılık hizmeti verilen şahıs veya kurum adına aracı firmaya ait POS cihazı kullanılmak suretiyle kredi kartı ile tahsil edilen mal ve/veya hizmet bedellerinden kaynaklandığı izah gerekçesi olarak belirtilebilecektir.

Öte yandan, POS cihazıyla yapılan tahsilatlar hakkında 60 Seri No'lu Katma Değer Vergisi Sirküleri'nin 7.2.'nci bölümünde gerekli açıklamalar yapılmış bulunmaktadır.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 227'nci maddesinde, bu Kanun'da aksine hüküm olmadıkça bu Kanun'a göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait kayıtların tevsikinin mecburi olduğu, 231'inci maddesinin 5 numaralı bendinde faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği hükme bağlanmış olup aynı Kanun'un 229-242'nci maddelerinde de bu Kanun'a göre düzenlenmesi ve alınması gereken vesikalara ait hükümler yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un 234'üncü maddesinde ise tüccarların, vergiden muaf esnafa yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulasının vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmünde olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, noter satış senedinin Vergi Usul Kanunu'nda yer alan vesikalardan biri olmaması nedeniyle, vergi mükellefiyeti olmayan kişilerden yapmış olduğunuz taşıt alımlarınızı gider pusulası ile belgelendirmeniz gerekmektedir.

Kurumunuzun, vergi mükellefi olmayan kişilere ait araçların alım satımına aracılık etmesi nedeniyle sadece komisyon adı altında sağladığı ve kredi kartı ile tahsil ettiği gelirler için hizmetin yapıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde komisyon faturası düzenlemesi ve aracılık bedeli üzerinden hesaplanacak bu tutarın Kurumunuz tarafından beyan edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026